

СХВАЛЕНО

засіданням
педагогічної ради
Зарожанського ЗДО

29.08.2025 №01

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Зарожанського ЗДО
_____ Інна МЕЛЬНИЧУК

29 серпня 2025 року

Освітня програма Зарожанського ЗДО
на 2025/2026 навчальний рік

Зміст

Вступ.

Розділ 1. Проблема та завдання, над яким працюватиме заклад дошкільної освіти у 2025/2026 н.р.

Розділ 2. Права та обов'язки здобувачів освіти

Розділ 3. Умови забезпечення якості дошкільної освіти в ЗДО

1. Кадрове забезпечення
2. Середовище ЗДО

Розділ 4. Портрет випускника

1. Показники компетентності
2. Наступність ЗДО та ліцею

Розділ 5. Планування освітньої діяльності ЗДО у 2025/2026 навчальному році в умовах воєнного стану

1. Навчальне навантаження та програмно-методичне забезпечення освітнього процесу.
2. Форма планування роботи з дітьми
3. Планування роботи з батьками

Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу

1. Профільне спрямування
2. Гурткова робота
3. Використання інноваційних методик та технологій

Розділ 7. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Вступ

Освітня діяльність у закладі дошкільної освіти у 2025/2026 навчальному році буде організована відповідно до **Законів України та нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, наказів та методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України:**

- Конституція України Конвенція ООН «Про права дитини»
- Закон України «Про освіту»
- Закон України «Про дошкільну освіту»
- Закон України «Про охорону дитинства»
- Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»
- Закон України «Про національні меншини (спільноти) України»
- Закон України «Про застосування англійської мови в Україні»
- Закон України «Про систему громадського здоров'я»
- Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»
- Закон України «Про адміністративну процедуру»
- Державний стандарт дошкільної освіти (Базовий компонент дошкільної освіти)
- Постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 10.04.2019 № 530 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти»
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 366-р «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року»
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.06.2024 № 527-р «Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024- 2026 роки»
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.05.2025 № 432-р «Про схвалення Концепції цифрової гігієни дітей дошкільного віку»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 04.04.2025 № 381 «Про затвердження Порядку утворення та функціонування спеціальних груп вихованців закладів дошкільної освіти»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 07.07.2025 № 816 «Деякі питання діяльності закладів дошкільної освіти та пансіонів закладів освіти»

- Постанова Кабінету Міністрів України від 07.07.2025 № 817 «Про затвердження Положення про спеціальний дитячий садок»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 07.07.2025 № 818 «Деякі питання про типи організації освітньої діяльності закладів дошкільної освіти»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників»
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 09 вересня 2022 року № 805 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 10 вересня 2024 року № 1277), зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2024 р. за № 1634/42979 «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників»
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.12.2024 № 1713 «Про затвердження Положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами, яка здобуває дошкільну освіту», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2024 року за № 1982/43327
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.01.2025 № 9 «Про затвердження Типового положення про конкурс на посаду керівника державного, комунального закладу дошкільної освіти, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 січня 2025 року за № 99/43505
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.01.2025 № 100 «Про внесення зміни у додаток 9 до наказу Міністерства освіти і науки України від 26 вересня 2005 року № 557», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 31.01.2025 за № 168/43574
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.02.2025 №249 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення вихованців до державних, комунальних закладів освіти для здобуття дошкільної освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 березня 2025 року за № 477/43883
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.03.2025 № 407 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти»
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.03.2025 № 474 «Про затвердження Положення про асистента дитини з особливими освітніми потребами в закладі дошкільної освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 03 квітня 2025 року за № 519/43925
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.05.2025 №711 «Про затвердження Примірної інструкції з діловодства у закладах дошкільної освіти»
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.05.2025 № 746 «Про затвердження Положення про мережеву форму здобуття дошкільної освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 червня 2025 року за № 990/44396

- Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.05.2025 № 747 «Про затвердження Положення про очну (денну) форму здобуття дошкільної освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 червня 2025 року за № 991/44397
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.05.2025 № 786 «Про затвердження Положення про сімейну (домашню) форму здобуття дошкільної освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 червня 2025 року за № 998/44404
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 02 червня 2025 року № 795 «Про втрату чинності наказу Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2015 року № 446», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20 червня 2025 року за № 961/44367
- Наказ Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 04 червня 2025 року № 809/922 «Про втрату чинності наказу Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 27 березня 2006 року № 240/165», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 червня 2025 року за № 927/44333
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.06.2025 № 844 «Про затвердження Типових штатних нормативів закладів дошкільної освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 червня 2025 року за № 994/44400
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.06.2025 № 895 «Про затвердження Положення про форму здобуття дошкільної освіти — педагогічний патронаж», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 червня 2025 року за № 995/44401
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.06.2025 № 926 «Про затвердження Положення про дистанційну форму здобуття дошкільної освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 червня 2025 року за № 996/44402
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 № 234 «Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14.04.2016 року за № 563/28693

Роз'яснювальні листи Міністерства освіти і науки України:

- від 08.01.2025 № 1/416-25 «Про робочий час та педагогічне навантаження працівників закладів дошкільної освіти»;
- від 31.01.2025 № 1/1984-25 «Щодо змін до штатних розписів закладів дошкільної освіти»;
- від 19.02.2025 № 1/3116-25 «Щодо оплати праці педагогічних працівників закладів дошкільної освіти»;
- від 21.05.25 № 1/10474-25 «Щодо деяких питань оплати праці педагогічних працівників закладів дошкільної освіти»;
- від 19.05.2025 № 1/10348-25 «Щодо тривалості щорічної основної відпустки педагогічних працівників закладів дошкільної освіти у 2025 році»;

- від 30.05.2025 № 1/11275-25 «Щодо постанови КМУ від 27.05.2025 № 611»;
від 18.08.2025 № 1/17201-25 «Щодо організації дошкільної освіти дітей з
особливими освітніми потребами»
- від 28.08.2025 № 1/17853-25 «Щодо організації дошкільної освіти дітей у
2025/2026 навчальному році».

Розділ 1. Проблема та завдання, над яким працюватиме заклад дошкільної освіти у 2025/2026 н.р.

Виходячи з аналізу освітньої і методичної роботи в 2023/2024 навчальному році, враховуючи досягнення і перспективи розвитку, спираючись на вимоги законодавчих актів, педагогічний колектив закладу дошкільної освіти продовжує працювати у 2024/2025 навчальному році: над *науково-методичною проблемою:*

подальше забезпечення доступності та якості освітніх послуг відповідно до оновленого Державного стандарту дошкільної освіти, підвищення якості професійної діяльності педагогічних кадрів та забезпечення безпечного освітнього середовища з урахуванням основних напрямів ВСЗЯО.

Реалізуючи державну політику в галузі дошкільної освіти, з метою створення оптимальних умов для повноцінного розвитку дитини дошкільного віку, приведення змісту освіти у відповідності з сучасними вимогами суспільства, досягнення високого рівня показників рівня життєвої компетентності дошкільників, колектив дошкільного навчального закладу ставить такі *завдання на 2025/2026 навчальний рік:*

- **продовження створення максимально безпечних умов для вихованців в умовах воєнного стану, удосконалення партнерської взаємодії між закладом освіти та місцевими органами управління освітою та органами виконавчої влади, представниками Державної служби України з надзвичайних ситуацій і Національної поліції;**
- **збереження і зміцнення психічного здоров'я всіх учасників освітнього процесу, забезпечення системної взаємодії з практичним психологом, зі створення безпечного, психологічно комфортного освітнього середовища в закладі освіти;**
- **проведення самооцінювання діяльності закладу за напрямом «Управлінські процеси закладу дошкільної освіти».**

Шляхи реалізації завдань:

- своєчасне внесення змін до річного плану роботи із врахуванням результатів аналізу діяльності ЗДО;
- налагодження плідної співпраці педагогів та батьківської громадськості для створення інноваційного розвивального середовища, яке спонукає, мотивує, організовує та спрямовує їх до творчої діяльності, успішної самореалізації, формування компетентностей;
- запровадження психологопедагогічних семінарів для педагогів з питань реалізації особистісного підходу під час організації освітнього процесу;
- аналіз реалізації заходів щодо формування академічної доброчесності, сприяння дотримання педагогічними працівниками ЗДО норм академічної доброчесності;
- створення методичного простору (інформативного, змістовного, сучасного), який задовольнятиме потребу педагогів у саморозвитку та професійному удосконаленню.

На літній оздоровчий період 2026 р.

Мета: оздоровлення дитячого організму та забезпечення позитивного емоційного стану дітей в літній період зусиллями працівників ЗДО і батьків вихованців.

Завдання:

- Створити умови для ефективного оздоровлення дітей улітку шляхом упровадження сучасних здоров'язберезувальних та здоров'яформувальних технологій.
- Реалізувати систему заходів, направлених на оздоровлення і фізичний розвиток дітей, їх етичне виховання, розвиток допитливості і пізнавальної активності, формування культурно-гігієнічних і трудових навичок.
- Здійснювати педагогічну і санітарну освіту батьків по питаннях виховання і оздоровлення дітей в літній період.

Розділ 2. Права та обов'язки здобувачів освіти

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою та держави.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Здобувачі освіти мають право на:

- розвиток, навчання та виховання;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів розвитку;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- безпечні та нешкідливі умови перебування в закладі;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти.

Здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів розвитку, передбачених стандартом освіти - Базовим компонентом дошкільної освіти України;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку.

Залучення здобувачів освіти під час освітнього процесу до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

Розділ 3. Умови забезпечення якості дошкільної освіти в ЗДО

1. Кадрове забезпечення

Керуючись Законом України «Про дошкільну освіту», адміністрація ЗДО приймає на роботу тільки педагогів, які мають відповідну повну вищу та неповну вищу педагогічну освіту. Заклад укомплектований педагогічними кадрами та обслуговуючим персоналом, за винятком практичного психолога (0.50 ставки).

Підбір і розстановка педагогічних кадрів має велике значення як у роботі з дітьми так і в роботі колективу в цілому. При комплектації груп педагогічними працівниками намагаємось враховувати психологічну сумісність педагогів, рівень їх професіоналізму, досвід роботи, ділові якості.

Педагогічні кадри за віковими групами закріплюються наказом по закладу на початку року. Адміністрація ЗДО диференційовано підходить до вихователя-початківця і до досвідченого педагога-майстра, створюючи усі умови для розкриття їх творчого потенціалу. В цілому робота колективу ЗДО відмічається стабільністю та позитивною результативністю.

Виходячи з підбору кадрів, можна зробити висновок, що в ЗДО є все, що складає підґрунтя зразкової діяльності закладу, бо творчу дитину може виховати лише творчий педагог.

Специфічна особливість педагогічного колективу ЗДО полягає в єдності майстерності висококваліфікованих вихователів і перспективних молодих спеціалістів, об'єднанні зусиль педагогічного та обслуговуючого персоналу в розвитку дитини.

2. Середовище ЗДО

Потужним чинником дитячого розвитку є соціокультурне оточення.

Кожна дитина у своєму розвитку зазнає безсумнівний вплив сім'ї, її побуту, культурних уподобань, форми зайнятості старших і змісту сімейних дозвіль.

В ЗДО велика увага звертається на організацію роботи з батьками вихованців у розрізі вивчення їх національної приналежності, культурних вподобань, залучення до спільного дозвілля з дітьми в ЗДО, надання практичних порад щодо розвитку та виховання дітей тощо.

Всі педагоги, які працюють з дітьми, розмовляють українською мовою, володіють знаннями про культурну ауру рідного краю, села, що дає свій відбиток на спілкування з дітьми, організацію освітньої діяльності.

Предметно-розвивальне середовище в ЗДО відповідає вимогам. Створення сприятливого для розвитку оточення в закладі включає в себе розумну і красиву організацію простору і його елементів: дитячі іграшки, дитячі меблі, дитячі книжки, дитячі малюнки тощо. Дітям доступні всі функціональні елементи простору закладу, що спонукає їх до активної предметно-практичної діяльності, прояву творчості, креативності. В групових кімнатах простір поділено на окремі осередки, які пов'язані між собою. Наповнення осередків перед початком навчального року змінено згідно з віковими особливостями дітей

конкретної групи. Пов'язано це з тим, що матеріали, складність та доступність їх утримання повинні відповідати сьгоднішнім закономірностям та особливостям розвитку дітей даного конкретного віку і враховувати ті особливості зон розвитку, які характерні знову ж таки сьгодні кожній окремій дитині.

Компоненти розвиваючого предметного середовища в ЗДО включають не тільки групові приміщення, а й інший функціональний простір - прогулянкові майданчики, інші структурні компоненти.

Створюючи розвивальний простір у закладі дошкільної освіти, дотримуємось Інструктивно-методичних рекомендацій МОН України від 11.07.2022 №1/7707-22 «ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ щодо порядку підготовки закладу освіти до нового навчального року та опалювального сезону з питань цивільного захисту, охорони праці та безпеки життєдіяльності», зокрема таких, як: безпечність, урахування закономірностей розвитку дітей, раціональність, динамічність, активність, комфортність кожної дитини, позитивне емоційне навантаження.

Однією з основних умов створення в закладах дошкільної освіти розвивального довкілля для дітей дошкільного віку є опора на особистісно орієнтовану модель взаємодії між педагогом і дітьми. Це означає, що пріоритетною метою виховання є формування гармонійної та всебічно розвиненої особистості. Завдання педагога полягає у забезпеченні інтересів дитини у задоволенні її природних нахилів і потреб. У своїй діяльності педагоги керуються положенням: «Не поруч, не над, а разом».

Розвивальне середовище – це сукупність умов, які забезпечують різнобічний розвиток дітей; це система матеріальних об'єктів їхньої діяльності. Створення в дошкільному закладі повноцінного розвивального середовища та забезпечення відповідної позиції вихователя в організації діяльності дітей – провідний засіб реалізації завдань сучасного реформування освіти. Адже правильно організоване розвивальне середовище сприяє соціалізації дитини, впливає на всі аспекти її розвитку.

ЗДО сьгодні є ідеальним полем для розгортання особистісно-орієнтованих технологій, оскільки, на відміну від школи, не орієнтований на жорстко фіксований результат, отже, за суттю, покликаний бути розвивальним та охоронним із погляду фізичного, психічного, соціального і духовного здоров'я дитини.

Розвивальне середовище – це сукупність умов, які забезпечують різнобічний розвиток дітей; це система матеріальних об'єктів їхньої діяльності. Створення в закладі дошкільної освіти повноцінного розвивального середовища та забезпечення відповідної позиції вихователя в організації діяльності дітей – провідний засіб реалізації завдань сучасного реформування освіти. Адже правильно організоване розвивальне середовище сприяє соціалізації дитини, впливає на всі аспекти її розвитку. Розвивальне середовище – комплекс психолого-педагогічних, матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних, естетичних умов, що забезпечують організацію життя дітей у закладі дошкільної освіти. «В цілому розвивальне середовище можна

представити у вигляді круга, в центрі якого розташоване «Я» (мій простір, середовище мого внутрішнього життя) і який поділено на сегменти – предметно-ігрове, природне та соціальне середовище». Обов'язковою умовою забезпечення ефективного розвитку дитини є створення розвивального середовища в єдності всіх його складників, а саме: природного; предметно-ігрового; соціального; власного «Я» дитини, тобто організоване відповідно до програми розвитку дитини дошкільного віку.

Природне розвивальне середовище сприяє виникненню у дошкільника інтересу та елементарних уявлень про об'єкти, явища природи, розкриває причинно-наслідкові зв'язки та взаємозалежність природного довкілля і людини як його частини, формує природодоцільну поведінку малюків.

Для створення оптимального розвивального простору підібрано різне обладнання (ігрове, навчальне, спортивне тощо), продумано його оптимальне розміщення. Розвивальний простір створюється не для зручності педагога, а для того, щоб дитина могла вільно, відповідно до своїх смаків і настрою, обирати той чи інший осередок.

Для кожного вікового періоду предметно-ігрове середовище особливе.

Розділ 4. Портрет випускника

1. Показники компетентності

Психофізіологічний розвиток:

- має зрілі мозкові структури та функції;
- характерною є відносна стабільність та рухливість нервової системи;
- проявляє достатню рухову активність;
- проявляє умілість рук, практичну вправність;
- здорова, не має хронічних хвороб;
- володіє основними гігієнічними навичками;
- знає свою статеву належність, усвідомлює її незмінність, розуміє, чим відрізняється від представників протилежної статі;
- володіє основами безпеки життєдіяльності;
- працездатна, втомлюється лише після чималого навантаження;
- користується як провідною правою/лівою рукою;
- не заїкається і не має інших невротичних проявів.

Інтелектуальний розвиток:

- володіє елементарною системою знань про основні предмети і явища навколишнього світу та саму себе, а також деякими простими поняттями;
- уміє концентрувати увагу, виконує вимогу за інструкцією дорослого;
- диференційовано сприймає різноманітну інформацію (візуальну, аудіальну, тактильну);
- здійснює елементарні операції аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, класифікації;
- усвідомлює основні зв'язки між явищами;
- має розвинене логічне запам'ятовування - добре запам'ятовує і відтворює;
- встановлює логічну послідовність подій;
- відтворює зразок на вимогу;
- робить припущення, висуває гіпотези, виявляє елементи креативності;
- розрізняє звуки мовлення, співвідносить їх з буквами, синтезує звуки у слова; знаходить потрібні слова для вираження думки, використовує складні речення;
- диференціює числа, додає і віднімає у межах 10, визначає найпростіші зміни цифрових рядів;
- розрізняє реальне і уявне, зовнішнє і внутрішнє;
- знайома з деякими основами початкових наукових знань.

Мотиваційний розвиток:

- хоче йти до школи;
- вирізняється високою допитливістю — розвинена пізнавальна мотивація;

- може поступитися «хочу» заради «необхідно», відмовитися від бажаного на користь соціально важливого;
- має сформовану мотивацію досягнення, прагне досягти успіху;
- свідомо й відповідально ставиться до майбутнього шкільного життя;
- зацікавлено ставиться до спілкування з новими дорослими та однолітками;
- у соціально прийнятний спосіб самореалізовується, самостверджується;
- має сформовану первинну систему матеріальних і духовних потреб.

Емоційний розвиток:

- переживає глибоко, виражає почуття щиро, яскраво;
- сприйнятлива, диференціює емоційно-смісловий характер зовнішніх впливів, чутлива до нього;
- знає основні емоції, особливості їх вираження мімікою, жестами, діями, тональністю голосу;
- адекватно виражає свої ставлення, настрій, стан;
- утримується від імпульсивних реакцій, негативних емоцій;
- чутлива до значущих людей, виявляє чуйність, намагається бути суголосною стану та настрою інших;
- оптимістично ставиться до проблем і складностей, має сформоване почуття гумору;
- володіє елементарною емоційною культурою, самовиражається у соціально прийнятний спосіб.

Розвиток вольової сфери:

- свідомо приймає та утримує мету, діє цілеспрямовано;
- концентрує увагу на завданні, певний час не відволікається;
- мобілізує себе на виконання завдання;
- розраховує на власні сили, розмірковує і поводить самостійно;
- звертається по допомогу лише в разі об'єктивної необхідності;
- конструктивно розв'язує проблеми, долає труднощі;
- доводить розпочате до кінця;
- може відстояти власну точку зору;
- визнає свої помилки;
- дотримується своїх обіцянок.

Соціальний розвиток:

- приймає соціальний статус школяра, усвідомлює його важливість;
- відкрита контактам, комунікабельна;
- прихильно, доброзичливо ставиться до рідних, знайомих, товаришів;
- уміє налагоджувати взаємодію, працювати в команді;
- узгоджує індивідуальні інтереси з груповими;
- реалізує основні моральні принципи, прагне дотримуватися в поведінці та діяльності соціальних норм і правил;

- намагається уникати конфліктів, мирно розв'язує спірні питання, може дійти згоди, домовитися;
- орієнтується у поведінці на вимогу дорослого та на совість як внутрішню етичну інстанцію;
- усвідомлює межі схвалюваної і соціально неприйнятної поведінки;
- володіє більш-менш адекватною самооцінкою;
- поважає себе та інших;
- має сформований обрис дитячого світогляду, елементарну систему ставлень.

2. Наступність ЗДО та початкової ланки шкільної освіти

Наступність між дошкільною та початковою освітою – це забезпечення неперервності здобуття людиною освіти. Наступність в освіті необхідна для створення єдиного освітнього процесу, що логічно продовжується від дитячого садка до школи. Цей процес допомагає досягти цілісного розвитку особистості. Під час навчання у дітей формуються базові компетентності – вміння, знання та навички, які необхідні для подальшого навчання та життя загалом. Володіння українською та іншими мовами, математичні навички, знання в галузі природничих наук, техніки або культури – цьому дитина навчається в молодшій школі завдяки тим компетентностям, що сформувались у неї в дитячому садку.

У дошкільному віці діти починають розвивати, зокрема допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, навички комунікації. Початкова освіта базується на цих навичках і поглиблює їх.

Перехід між дитячим садком і школою має бути поступовим, оскільки діти мають пройти період адаптації. Адаптація дитини буде значно легшою, якщо у перші роки навчання в школі будуть продовжувати та підіймати на інший рівень ту діяльність, яка була в дитячому садку. Наступність в освіті означає збереження основних видів діяльності дітей дошкільного віку в початковій школі, зокрема:

- спілкування;
- ігри;
- рухова активність;
- пізнавальна діяльність;
- засвоєння господарсько-побутових навичок;
- ліплення, малювання, аплікація, конструювання, слухання музики, спів, хореографія, театральна діяльність.

Педагоги дошкільної освіти мають бути ознайомлені з програмою початкової школи та вводити у свої заняття навчальні елементи, які підготують дітей до 1-го класу. Вчителі початкових класів також мають знати дошкільну навчальну програму, щоб використовувати її складові в адаптаційний період.

Випускники ЗДО в подальшому мають змогу за місцем проживання навчатися в закладі загальної середньої освіти.

Між Зарожанським ліцеєм та ЗДО укладено угоди про співпрацю та складено плани наступності на навчальний рік, які схвалено педагогічною радою закладу. Директор ЗДО затверджує плани, директор ліцею погоджує їх.

Планами наступності передбачено зміст роботи на навчальний рік за такими напрямками роботи як:

1. Робота з кадрами (спільні заходи, консультування, робота веб-сайту тощо).
2. Робота з батьками (конкурси, виставки, спільні батьківські збори, засідання батьківського комітету, дні відкритих дверей, зустрічей з цікавими людьми, народними умільцями, концерти, свята, фестивалі, пам'ятки-поради, консультації, робота веб-сайту тощо).
3. Робота з дітьми (екскурсії, читання художньої літератури про школу; бесіди з дошкільниками про навчання в школі; надання інформації про життя дітей-школярів через спостереження за їх діяльністю, бесіди, міні-заняття тощо).
4. Управлінська діяльність (забезпечення наступності в роботі дитячого садка та ліцею, як умови розвитку індивідуальності від 3-7 років, виконання плану наступності ЗДО тощо).

Розділ 5. Планування освітньої діяльності ЗДО у 2025/2026 навчальному році

Організація освітнього процесу

Організація освітнього процесу закладу дошкільної освіти базується на принципах особистісно орієнтованого, діяльнісного, інтегрованого, ігрового, компетентнісного підходів з враховуванням фундаментальної теорії навчання та розвитку дітей дошкільного віку.

У 2025/2026 навчальному році скасовано наказ МОН «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» (наказ МОН № 795 від 02.06.2025.) Тому планування освітнього процесу буде здійснюватися з огляду на потреби, інтереси та можливості дітей, а також відповідно до освітньої програми закладу, без жорсткого обмеження кількості чи тривалості занять. Педагогічні працівники для організації та забезпечення форм здобуття дошкільної освіти та надання додаткових освітніх послуг плануватимуть та організовуватимуть освітній процес відповідно до вимог обраних освітніх, парціальних програм, регулюючи навантаження на дитину з урахуванням індивідуальних особливостей, потреб і можливостей кожної дитини в здобутті дошкільної освіти.

Організація освітнього процесу у закладі дошкільної освіти буде здійснюватися з рахуванням збалансованого поєднання:

- спеціально організованої діяльності, що проводиться вихователем;
- партнерської діяльності, у якій вихователь і дитина є рівноправними учасниками освітнього процесу;
- самостійної діяльності, у якій дитина є ініціатором власної активності.

Для дітей раннього та молодшого дошкільного віку освітній процес організовується з переважним використанням спеціально організованих видів діяльності (фронтальні та групові форми роботи), з підвищеною увагою та супроводом з боку вихователя. Для дітей середнього та старшого дошкільного віку освітній процес враховує зміну провідного виду діяльності з предметно-маніпулятивної на ігрову, що сприяє збагаченню соціального досвіду дитини та передбачає переважання самостійної та вільної діяльності дошкільників.

Забезпечення формування ключових компетентностей та досягнення вихованцями результатів навчання, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, досягається шляхом оптимального поєднання зазначених видів діяльності та залученням дітей до характерних видів дитячої діяльності відповідно до їхніх вікових, психологічних та індивідуальних особливостей.

Основний акцент при організації освітнього процесу переноситься з кількісних показників, пов'язаних із проведенням занять, на якість педагогічної взаємодії та створення розвивального освітнього середовища. Це дозволяє забезпечити цілісність розвитку дитини, уникнути фрагментарності освітнього процесу та створити для вихованців більш природне й гармонійне середовище для розвитку, виховання і навчання. У своїй роботі педагоги та батьки можуть

скористатись корисними порадами від фахівців та відео заняттями для дітей дошкільного віку на [онлайн-платформі НУМО](#), що створена та функціонує за підтримки ЮНІСЕФ на сайті МОН.

З метою найкращого забезпечення інтересів і потреб вихованців, досягнення ними результатів навчання, визначених державним стандартом дошкільної освіти, та з урахуванням особливостей і специфіки місцезнаходження та діяльності, фахової підготовки та академічної свободи педагогічних працівників, контингенту вихованців тощо заклад дошкільної освіти має право комбінувати, інтегрувати, а також в інший спосіб адаптувати обрані ними освітні та парціальні програми.

Діяльність здійснюється відповідно до Базового компонента дошкільної освіти (державного стандарту дошкільної освіти), а також оновлених «Методичних рекомендацій до Базового компонента».

Для програмно-методичного забезпечення освітнього процесу використовуються чинні комплексні програми:

- освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина» для дітей молодшого віку (лист МОН України від 23.07.2020 № 1/11-4960) – **в I молодшій групі**;
- освітня програма «Впевнений старт» для дітей молодшого дошкільного віку (наказ МОН України від 18.09.2024 №1338) та за освітньою програмою «Впевнений старт» для дітей середнього дошкільного віку (наказ МОН України від 16.05.2024 №708) – **в різновіковій групі №1**;
- освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку (наказ МОН України від 15.06.2022 № 551) – **в старшій групі**.
- освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку (наказ МОН України від 15.06.2022 № 551) – **в різновіковій групі №2**.
-

Базовими для реалізації програм є діяльнісний, інтегрований, і компетентнісний принципи реалізації освітнього процесу.

Залучення вихованців під час освітнього процесу до участі в заходах, не пов'язаних з виконанням освітніх та/або парціальних програм, забороняється, крім випадків, визначених законодавством.

Види діяльності

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (комунікативна, ігрова, образотворча, господарсько-побутова, пізнавально-дослідницька, здоров'язберігальна діяльність) і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних (доступних) знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту

інформацію. Це забезпечує формування психологічної зрілості дошкільника, готовності до системного навчання в умовах Нової української школи (життєві компетентності та здатність до навчання: мотивація, саморегуляція, уміння спілкуватися, сформований інтерес до пізнавальної діяльності). Форма планування освітньої діяльності - за освітніми лініями (Базовий компонент дошкільної освіти України):

- «Особистість дитини»,
- «Дитина у сенсорно-пізнавальному просторі»,
- «Дитина у природному довкіллі»,
- «Гра дитини»,
- «Дитина в соціумі»,
- «Мовлення дитини»,
- «Дитина у світі мистецтв» (музична, образотворча, театральна тощо).

Форми організації освітнього процесу

Організоване навчання проводиться у формі інтегрованих занять, починаючи з 2-го року життя. Протягом дня рівномірно розподіляються всі види активності за основними лініями розвитку залежно від бажань та інтересу дітей.

Тривалість занять для дітей у віці:

від 2 до 3 років - 15 хвилин;

від 3 до 4 років - 20-25 хвилин;

від 5 до 6 (7) років - 25-30 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.

Фізкультурні заняття для дітей дошкільного віку проводять не менше трьох разів на тиждень. Форма та місце проведення занять визначаються педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів.

У освітньому процесі використовуються такі форми організації діяльності дітей: щоденні інтегровані, підгрупові предметні, індивідуально-групові заняття пізнавальної та продуктивної спрямованості, взаємонавчання; організовані ігри різних видів, спостереження, прогулянки, дослідно-експериментальна, художньо-продуктивна, театралізована діяльність, тощо. Зайнятість дітей за цими формами рівномірно розподіляється протягом їх перебування в закладі з урахуванням їх бажань та інтересів, віку, працездатності в різний час, можливості поєднання з іншими видами діяльності відповідно до завдань освітнього процесу.

Для організації навчально-пізнавальної діяльності дітей перевага надається **моделі у вигляді занять** організації освітнього процесу.

Заняття проводяться, починаючи з 3-го року життя.

Тривалість спеціально організованих занять становить:

- у молодшій групі – не більше 15-20 хвилин;
- у старшій групі – 25-30 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.

Планування також включає наступні організовані форми освітньої роботи:

- *організована ігрова діяльність* – дидактичні, сюжетно-рольові, режисерські, рухливі, конструкторсько-будівельні, розвивальні, народні, театралізовані ігри, ігри-драматизації тощо;
- *організована навчально-пізнавальна діяльність* – спостереження, віртуальні подорожі, екскурсії у природу й соціум, квести, пізнавально-розвивальні бесіди, дидактичні ігри, елементарні досліди й дитяче експериментування у повсякденному житті, індивідуальна робота;
- *організована трудова діяльність* – індивідуальні і групові трудові доручення, чергування, колективна праця, господарсько-побутова праця, самообслуговування, праця в природі, художня праця;
- *організована художньо-продуктивна діяльність* – образотворча, музична, літературна, театралізована діяльність, розваги, свята, індивідуальна робота;
- *організована комунікативно-мовленнєва діяльність* – спеціальні мовленнєві заняття, бесіди, розмови, створення і розв'язання певних освітніх ситуацій, спілкування, індивідуальна робота;
- *організована рухова діяльність* – заняття з фізичної культури, музики, різні форми організації дитячої праці, рухливі ігри, фізкультурні свята, розваги, ранкова, пальчикова гімнастика і гімнастика пробудження після денного сну, фізкультурні хвилинки, динамічні паузи тощо.

Самостійна діяльність дітей у закладі дошкільної освіти носить як індивідуальний, так і груповий (колективний) характер.

Форми організації самостійної діяльності: ігрова, пізнавальна, трудова, художня, рухова, комунікативна, мовленнєва тощо.

У освітньому процесі використовуються різні типи і види занять, а також міні-заняття упродовж дня.

Типи занять:

- загально груповий формат діяльності (вся група);
- під групові об'єднання з дорослим (від 4 до 8 дітей);
- індивідуальний формат занять з дорослим (від 1 до 3 дітей).

Види занять:

- комплексні заняття;
- тематичне заняття
- комбіноване заняття
- домінантне заняття
- сюжетно-динамічні заняття
- інтегровані заняття

При організації роботи ЗДО всі працівники керуються планом роботи закладу на 2025/2026 навчальний рік, який розглядається на педагогічній раді, схвалюється нею, затверджується директором ЗДО.

Вихователі I молодшої групи планують роботу з дітьми, використовуючи 2 види планів: перспективний та календарний. Перспективний план розробляється на 1 місяць наперед. В ньому зазначається:

- тема блоку та теми тижнів;
- мета освітньої діяльності за темою блоку (на місяць);
- комплекси вправ ранкової гімнастики та гімнастики після денного сну;
- орієнтовний розподіл занять на тиждень;
- робота з батьками на місяць;

потижневий розподіл форм та методів роботи з дітьми за освітніми лініями (при плануванні визначаються теми днів згідно з темою тижня);

- примітка для зазначення змін у плануванні тощо.

Календарний план складається вихователями на свій робочий день.

У цих планах зазначаються:

- тема блоку/тижня/дня;
- дата;
- I чи II половина дня
- форми та методи роботи визначені перспективним планом роботи у поширеному вигляді в порядку проведення;
- освітня лінія на полях проти зазначених форми чи методу роботи.

Вихователі II молодшої, середньої та старшої групи користуються виданням освітньої програми «Впевнений старт», де викладено тематичний план та календарне планування вихователя на рік. Матеріали книги побудовані на засадах інтеграції, чому сприяє запропонований авторами блочно-тематичний підхід щодо планування та організації освітнього процесу. Сценарії днів узгоджуються зі змістом інших дидактичних матеріалів, що входять до складу комплексу.

1. Планування роботи з батьками

Форми роботи з батьками визначено згідно з планом роботи ЗДО на 2025/2026 навчальний рік. Відповідно до загального плану роботи з батьками вихователі складають план роботи з батьками для кожної вікової групи на рік. Щомісяця у перспективному плані роботи з дітьми вихователі зазначають форми роботи з батьками на вказаний місяць відповідно до складаного плану на рік у відповідній графі. Таким чином плануючи роботу з батьками вихователі здійснюють її систематично та у повному обсязі.

Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу

1. Профільне спрямування

Пріоритетний напрямок роботи ЗДО «Формування основ безпечної поведінки та здорового способу життя дітей дошкільного віку в умовах воєнного стану»

Загальновідомо: дитинство — унікальний період у житті людини, адже саме в цей час формується її здоров'я, відбувається становлення особистості. Досвід дитинства багато в чому визначає доросле життя людини. Дитина, її життя і здоров'я — найвища цінність держави. Тож захистити її від можливих небезпек і навчити безпечно взаємодіяти з довкіллям (предметним, природним та соціальним) — одне з провідних завдань, визначених у головному документі дошкільної освіти — Базовому компоненті.

Так, саме заклад дошкільної освіти:

- створює безпечні та нешкідливі умови розвитку, виховання та навчання дітей, режим роботи, умови для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я відповідно до санітарно-гігієнічних вимог та забезпечує їх дотримання;
- формує у дітей гігієнічні навички та основи здорового способу життя, норми безпечної поведінки;
- сприяє збереженню та зміцненню здоров'я, розумовому, психічному й фізичному розвитку дітей.

Щоб забезпечити гармонійний розвиток людини, потрібно з дошкільного віку формувати у дітей усвідомлення цінності свого життя і здоров'я, бережного ставлення до власного здоров'я, вироблення стереотипів безпечної поведінки в довкіллі. Адже, проблема навчання дітей правил особистої безпеки потребує уваги з боку дорослих: педагогів і батьків. Слушні та вчасні поради дорослих повинні допомогти дитині зберегти своє життя, зміцнити здоров'я, усвідомити, що грати можна не скрізь і що деякі заборони та правила — не примхи дорослих, а життєва необхідність.

Головна мета — формування в кожної дитини активної життєвої позиції щодо власного життя та власної безпеки, формування здорового способу життя, накопичення ними знань та навичок безпечної поведінки вдома, на вулиці, у дошкільному навчальному закладі, в природі тощо.

Основні напрямки роботи педагогічного колективу з формування знань дітей з безпеки життєдіяльності (взаємодія з довкіллям: предметним, природним та соціальним)

- створення належних умов для безпечної життєдіяльності;

- формування елементарної життєвої компетенції з питань безпеки;
- виховання основ безпечної поведінки у дітей;
- культура безпеки дорослих, відповідальне ставлення до життя та здоров'я малят.

Діти дошкільного віку повинні мати певний рівень знань правил безпеки життєдіяльності у наступних напрямках:

Максимального ефекту можна досягти лише тоді, якщо в діяльності педагогічного та батьківського колективів буде відпрацьовано єдину стратегічну лінію спрямовану на формування у дітей знань правил безпеки життєдіяльності. Реалізація всіх завдань з даної проблеми у ДНЗ можлива лише через комплексну, цілеспрямовану роботу шляхом організації та проведення різних форм роботи з дітьми (з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей), які сприятимуть усвідомленню цінності власного життя, бережному ставленню до здоров'я, виробленню стереотипів безпечної поведінки в довкіллі.

Етапи освітньої роботи з формування в дошкільнят навичок безпечної поведінки

- **Підготовчий етап.** Полягає в отриманні та частковому узагальненні вражень про небезпеку, що може чатувати на дітей у довкіллі. Доречні такі форми і методи роботи, як екскурсія, цільова прогулянка, спостереження, читання художніх творів, розглядання ілюстрацій, перегляд відеофільмів, мультфільмів тощо.
- **Основний етап.** Робота з формування певної системи уявлень та вироблення навичок безпечної поведінки. На цьому етапі доцільно застосовувати різні види ігор з елементами безпеки життєдіяльності, бесіди, складання описових та творчих розповідей дітьми, розучування комплексів загальнорозвивальних вправ, віршів, виконання трудових доручень тощо.
- **Практичний етап.** На цьому етапі діти мають застосовувати набуті знання та вміння на практиці. Доречним буде використання таких форм і методів роботи, як розв'язання проблемних ситуацій, творчих завдань, пошуково-дослідницька діяльність, проведення свят, розваг, змагань, конкурсів тощо.

Форми роботи з дітьми з безпеки життєдіяльності

- Спостереження
- Бесіди пізнавального та узагальнюючого змісту
- Заняття
- Різні види ігор
- Екскурсії

- Спортивні свята та тематичні розваги
- Запис радіопередач
- Виставки (продуктивна діяльність)

Вся педагогічна робота з вихованцями закладу щодо підвищення рівня знань правил безпеки життєдіяльності та ефективного формування у них навичок безпечної поведінки здійснюється з урахуванням **основних загально – дидактичних принципів:**

- **Гуманізації**, що вимагає врахування можливостей, особливостей та потреб дитини ;
- **науковості й доступності** , який полягає в засвоєнні дитиною реальних знань, які правильно відображають дійсність і не суперечать науковому розумінню понять, явищ; у навчанні дітей треба йти від простого до складного ,від невідомого до відомого ;
- **позитивної мотивації навчання**, що полягає в створенні позитивного емоційного клімату, гуманних стосунків педагога і дітей в процесі навчання, атмосфери ділового співробітництва;
- **наочності навчання**, що виражає «золоте правило» дидактики сформульоване Я.А.Коменським: якщо можливо, то одночасно залучати декілька відчуттів дитини;
- **систематичності і послідовності**, що забезпечується раціональним плануванням ,визначенням кількості пізнавального матеріалу різного змісту і встановлення логічної послідовності у поданні його дітям;
- **індивідуального підходу**, з врахуванням індивідуальних і вікових особливостей кожної дитини та **диференціації** завдань у процесі навчальної діяльності з врахуванням рівня розвитку дитини;
- **практичної цілеспрямованості та важливих спеціальних принципів:**
- забезпечення гігієни і нормальної роботи всіх органів та психофізіологічних процесів організму дітей;
- забезпечення взаємозв'язку і взаємозалежності життєдіяльності дитини з довкіллям (предметним, природним, соціальним) і безпосереднім середовищем, у якому вона перебуває, та соціальною ситуацією розвитку як єдиною і неповторною для дошкільного дитинства системою взаємин між дитиною та середовищем;
- раціональна організація життя та діяльності дітей у дошкільному навчальному закладі;
- захист здоров'я, життєдіяльності дитини як у дошкільному навчальному закладі, так і в сім'ї;
- своєчасне усунення негативних впливів на життєдіяльність дитини та їх наслідків; надання своєчасної допомоги;
- забезпечення взаємозв'язку дошкільного навчального закладу, сім'ї та громадськості у формуванні безпечної поведінки дітей.

В організації освітньо-виховної роботи з дітьми з питань безпеки життєдіяльності педагогам варто керуватися **наступними чинниками**:

- робота не повинна обмежуватися лише засвоєнням дітьми норм та правил з безпеки життєдіяльності – дітей необхідно навчати обачності;
- формувати навички орієнтування і швидкої реакції в екстремальних ситуаціях ;
- дотримання єдиної стратегічної лінії у діяльності педагогічного, дитячого та батьківського колективів.

Завданням педагогічного колективу дошкільного навчального закладу є:

- систематична цілеспрямована освітня робота з дошкільниками з вироблення в їх свідомості стереотипів поведінки в життєвому середовищі, навичок користування предметами та речами, поведінки в різних екстремальних ситуаціях тощо;
- поліпшення якості освітньої роботи з питань безпеки та захисту здоров'я дітей від негативних впливів довкілля;
- вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок педагогів та батьків;
- пропагування здорового способу життя серед педагогів, дітей та їх родин.

З метою удосконалення теоретичних знань та практичних навичок педагогів та батьків з формування у дітей ціннісного ставлення до власного здоров'я та життя та з метою поліпшення якості освітньої роботи з питань особистої безпеки та захисту життя дітей дошкільного віку в ЗДО двічі на рік проводиться «Тиждень безпеки дитини» як форма систематизації знань дітей про безпечне довкілля.

Висновок:

Вся освітня робота в ЗДО з дітьми дошкільного віку з безпеки життєдіяльності відповідно вимог Базового компонента дошкільної освіти повинна забезпечувати їх життєву компетенцію, зокрема вміння застосовувати здобуті знання, вміння і навички щодо збереження здоров'я в повсякденній діяльності, не зашкоджуючи як власному, так і здоров'ю інших людей та дотримуватися правил безпеки життєдіяльності.

Підсумовуючи, можна відмітити : завдяки правильно організованій роботі діти здобувають необхідні їм знання та вміння з безпеки життєдіяльності, що стає першим кроком до усвідомлення власного життя.

Таким чином, за систематичної, планової, поетапної, методично грамотної роботи педагогів у тісній співпраці з батьками дошкільнята зростають готовими до безпечного розв'язання життєвих ситуацій у соціальному, предметному та природному довкіллі.

2. Гурткова робота

Робота в гуртку за інтересами дітей, є самостійною додатковою організаційною формою освітнього процесу. Її мета задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість. Напрямок роботи гуртка:

- «До-мі-солька» - музична діяльність;

Заняття в гуртку за інтересами планується в другій половині дня. Тривалість гурткової роботи – 15-25 хв. залежно від віку дітей. День проведення гурткової роботи – середа, кількість дітей – 5-6.

3. Використання інноваційних методик та технологій

Для підвищення якості освітнього процесу у закладі дошкільної освіти запроваджуються:

Інноваційні освітні технології:

У роботі з дітьми застосовуються елементи та методи ТРВЗ, М. Монтессорі, М. Єфименка, методика Карла Орфа.

Інноваційні здоров'язбережувальні технології:

- Кольоротерапія
- Арт-терапія
- Пісочна терапія
- Психогімнастика
- Гімнастика пробудження
- Дихальна гімнастика
- Зорова гімнастика
- Пальчикова гімнастика
- Самомасаж

Розділ 7

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Якісна освіта – це освіта, спрямована на формування нової життєво компетентної особистості, це освіта, яка враховує сутнісні індивідуальні характеристики кожної дитини, розкриває та розвиває її задатки й обдарування і на цій основі забезпечує максимальну реалізацію її потенціалу; це освіта, здатна до безперервної модернізації та інновацій, потенційно спроможна давати адекватні відповіді на виклики цивілізації; це освіта, яка забезпечує відповідність освітнього процесу та змісту освіти прийнятим Державним стандартам.

Головне завдання ЗДО – забезпечити дошкільне покоління якісною освітою, тобто виплекати активну, самодостатню, інноваційну особистість, здатну вчитися впродовж життя, орієнтуватися у новому швидкозмінному світі і бути конкурентоспроможною в ньому.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту». Вона може включати:

- оприлюднені критерії, правила та процедури оцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі освіти;
- політики та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Згідно зі статтею 20 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічна рада закладу дошкільної освіти формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку закладу дошкільної освіти; типу закладу, місцезнаходження, умов діяльності.

До розбудови внутрішньої системи якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу.

Рекомендації щодо створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти: постійне та послідовне підвищення якості освіти на основі відстеження динаміки показників освітньої діяльності та освітніх процесів у ЗДО.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- 1.Визначення пріоритетних напрямів та показників для оцінювання освітньої діяльності, управлінських процесів у ЗДО.
- 2.Здійснення вимірювання показників освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО та оцінка їх динаміки.
- 3.Визначення шляхів підвищення якості освіти за результатами оцінювання показників освітньої діяльності та освітніх процесів.
- 4.Надання допомоги учасникам освітнього процесу щодо підвищення якості освіти.

Напрями, показники, методу збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО у 2025/2026 н.р.

(див. Таблицю 1)

Напрями, показники для оцінювання освітніх і управлінських процесів у ЗДО доцільно визначати за результатами аналізу діяльності закладу освіти за минулий навчальний рік та анкетування педагогічних працівників, батьків вихованців щодо якості провадження освітньої діяльності в ЗДО.

Методами збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО можуть бути: вивчення документації, спостереження, опитування (анкетування, інтерв'ювання) усіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, дітей, батьків вихованців) та спостереження за дітьми в різних видах діяльності. А також медико-педагогічний контроль за фізичним розвитком та станом здоров'я дітей на заняттях з фізкультури (система медичних і педагогічних спостережень, аналіз ефективності використання засобів і методів фізичного виховання).

Зміни та доповнення до напрямів, показників, методів збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності й управлінських процесів у ЗДО схвалюються відповідним рішенням педагогічної ради та затверджуються наказом керівника закладу.

Основні політики забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ЗДО

Основними політиками забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ЗДО є:

- забезпечення публічної інформації про діяльність закладу освіти (ст. 30 Закону України «Про освіту»);
- дотримання принципів академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників (ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- створення умов щодо професійного зростання педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (зі змінами).

Основні процедури вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО

Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО визначено:

- моніторинг дослідження досягнень дітей відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.

Моніторинг дослідження досягнень дітей здійснюється відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти. У якості інструментарію використовується Херсонська модель (за освітніми лініями розвитку, у вересні та травні навчального року). Для забезпечення об'єктивності та достовірності даних важливо дотримуватись принципів академічної доброчесності, у тому числі справедливого оцінювання.

Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти».

Самооцінювання освітньої діяльності включає:

- самооцінку показників освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО;
- оцінювання педагогічними працівниками своєї діяльності.

Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти

1. Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО.
2. Підвищення якості освіти в ЗДО на основі прийняття ефективних управлінських рішень.
3. Створення атмосфери довіри до ЗДО серед педагогічних працівників та батьків.

Таблиця 1

Критерії та індикатори оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти у Зарожанському закладі дошкільної освіти у 2025/2026 н.р.

4. Управлінські процеси закладу дошкільної освіти	4.1. Сформована стратегія розвитку закладу дошкільної освіти	4.1.1. У закладі дошкільної освіти є документ, що визначає стратегію розвитку закладу	4.1.1.1. Документ щодо стратегічного розвитку закладу дошкільної освіти, який відповідає особливостям і умовам його діяльності (тип закладу, формування контингенту здобувачів дошкільної освіти, обсяг та джерела фінансування)	4.1.1.1. Вивчення документації Опитування (інтерв'ю з керівником)				
		4.1.2. У закладі дошкільної освіти є план роботи на навчальний рік та літній період	4.1.2.1. План роботи закладу дошкільної освіти реалізує стратегію його розвитку та актуальні завдання, висвітлює всі напрямки діяльності	4.1.2.1. Вивчення документації Опитування (інтерв'ю з керівником)				
			4.1.2.2. Працівники закладу дошкільної освіти та батьки здобувачів дошкільної освіти	4.1.2.2. Опитування (інтерв'ю з вихователем методистом, анкетування батьків,				

			залучаються до розроблення плану роботи закладу освіти	педагогічних працівників)				
		4.1.3. У закладі дошкільної освіти сформована й функціонує внутрішня система забезпечення якості освіти	4.1.3.1. Здійснюється систематичний аналіз функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти	4.1.3.1. Вивчення документації Опитування (інтерв'ю з керівником)				
	4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм	4.2.1. Керівник закладу дошкільної освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища	4.2.1.1. Працівники та батьки здобувачів дошкільної освіти задоволені психологічним кліматом у закладі дошкільної освіти і діями керівника щодо формування відносин довіри та конструктивної співпраці між ними	4.2.1.1. Опитування (анкетування батьків, педагогічних працівників, інтерв'ю із практичним психологом/соціальним педагогом)				
		4.2.2. Заклад дошкільної освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних	4.2.2.1. Забезпечує змістовне наповнення та вчасне оновлення інформаційних ресурсів закладу (інформаційні	4.2.2.1. Спостереження (освітнє середовище) Опитування (інтерв'ю з керівником, анкетування батьків,				

		ресурсах	стенди, сайт закладу дошкільної освіти/ інформація на сайті засновника, сторінки у соціальних мережах)	педагогічних працівників)				
4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників		4.3.1. Керівник закладу дошкільної освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатних нормативів та типу закладу	4.3.1.1. Укомплектовано кадровий склад (наявність/відсутність вакансій)	4.3.1.1. Вивчення документації Опитування (інтерв'ю з керівником, анкетування батьків, педагогічних працівників)				
			4.3.1.2. Педагогічних працівників закладу дошкільної освіти приймають на роботу та звільняють з роботи з урахуванням вимог чинного законодавства	4.3.1.2. Вивчення документації				
		4.3.2. Керівник закладу дошкільної освіти мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності	4.3.2.1. Керівник закладу дошкільної освіти застосовує заходи матеріального та морального заохочення до	4.3.2.1. Вивчення документації Опитування (інтерв'ю з керівником)				

			педагогічних працівників з метою підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності					
		4.3.3. Керівник закладу дошкільної освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників	4.3.3.1. Керівник створює умови для підвищення кваліфікації, впровадження педагогічними працівниками інновацій в освітній процес	4.3.3.1. Вивчення документації Опитування (інтерв'ю з керівником, анкетування педагогічних працівників)				
	4.4. У закладі дошкільної освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу та розвитку громадського самоврядування	4.4.1. Організація діяльності закладу дошкільної освіти на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу	4.4.1.1. Працівники вважають, що їх права не порушуються	4.4.1.1. Опитування (анкетування педагогічних працівників)				
			4.4.1.2. Права дітей в закладі дошкільної освіти не порушуються	4.4.1.2. Опитування (анкетування батьків)				
		4.4.2. У закладі дошкільної освіти створені умови для	4.4.2.1. У закладі діють органи громадського	4.4.2.1. Вивчення документації Опитування (інтерв'ю				

		розвитку громадського самоврядування	самоврядування, пропозиції працівників закладу та батьків здобувачів освіти враховуються під час прийняття управлінських рішень	з керівником, анкетування батьків, педагогічних працівників)				
		4.4.3. Встановлено режим роботи закладу дошкільної освіти	4.4.3.1. Режим роботи закладу дошкільної освіти враховує потреби учасників освітнього процесу, особливості діяльності закладу	4.4.3.1. Вивчення документації Опитування (анкетування батьків, педагогічних працівників)				
		4.4.4. У закладі дошкільної освіти у належному стані утримується матеріально-технічна база	4.4.4.1. Керівник вживає заходів щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання для створення якісних умов діяльності закладу	4.4.4.1. Вивчення документації Опитування (інтерв'ю з керівником, анкетування батьків, педагогічних працівників)				
	4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності	4.5.1. Заклад дошкільної освіти впроваджує та дотримується політики академічної доброчесності	4.5.1.1. Керівник забезпечує реалізацію заходів щодо формування академічної доброчесності та	4.5.1.1. Вивчення документації Опитування (інтерв'ю з керівником)				

			протидії фактам її порушення					
			4.5.1.2. Педагогічні працівники дотримуються політики академічної доброчесності, під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності	4.5.1.2. Опитування (анкетування педагогічних працівників)				
		4.5.2. Керівник закладу дошкільної освіти сприяє формуванню у працівників та батьків здобувачів дошкільної освіти негативного ставлення до корупції	4.5.3.1. Керівник закладу дошкільної освіти забезпечує проведення інформаційних заходів, спрямованих на формування у працівників та батьків здобувачів дошкільної освіти негативного ставлення до корупції	4.5.3.1. Вивчення документації Опитування (анкетування батьків, педагогічних працівників)				